

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مبانی بازرسی زیست محیطی

تالیف

دکتر صمد علیپور

دانشیار دانشگاه ارومیه

۱۳۹۳

علیپور، صمد.

مبانی بازرسی زیست محیطی / تالیف صمد علیپور، ارومیه: دانشگاه ارومیه، ۱۳۹۳

۴۱۰ص: مصور، جدول، نمودار. - (انتشارات دانشگاه ارومیه: ۱۶۸)

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۴۸-۵۷-۶

۱- پایش زیست محیطی ۲- ارزیابی اثرات زیست محیطی. الف- عنوان. ب- فروست.

کتابخانه ملی ۳۶۹۰۴۶۰م

QH.۴۱/۱۵۰/پ۲ع۸۰ ۱۳۹۳

عنوان: مبانی بازرسی زیست محیطی

تالیف: صمد علیپور

ویراستار علمی: دکتر حسین پیرخرافی

ویراستار ادبی: دکتر کریمعلی شاکری

ناشر: دانشگاه ارومیه

سال نشر: ۱۳۹۳

سری انتشارات: ۱۶۸

قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان

شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۴۸-۵۷-۶

یک درخت می تواند دویست میلیون کبریت تولید کند

و یک کبریت می تواند دویست میلیون درخت را به آتش بکشد.

ضرورت درک محیط زیست امروزه یکی از اولویتهای تمام کشورهای جهان است. طرح این مسئله از طرف دانشمندان، زمانی یک موضوع لوکس تلقی می شد و نگاه به آن نه از یک اعتقاد درونی، بلکه یک اقتباس از کشورهای پیشرو در محیط زیست تلقی می شد. اما وقوع مشکلات زیست محیطی در پی در کشورهای دنیا نشان می دهد که زمان این تفکر سپری شده است. زمان آن رسیده که همه فعالیت های صنعتی، معدنی، کشاورزی و غیره با اولویت حفظ محیط زیست و تضمین ادامه حیات سیستم پایدار در کره زمین به مرحله اجرا در آیند. رعایت جدی این موضوع وظیفه یک شهروند و یک کشور خاص نبوده بلکه همه احاد کره زمین در اجرای این مسئولیت موظف اند.

توسعه بی مطالعه فعالیت های انسان به خطر حفظ منافع شخصی، محلی و بومی در دنیا سبب شده که ایمنی کل کره زمین از آلودگی های ناشی از این فعالیت ها به طور جدی به مخاطره افتد. بر هر کشوری لازم است که قوانین روشنی در حفاظت از محیط زیست پایدار تدوین نموده و با آموزش مستمر و اجرای بی قید و شرط آن ها منافع و مصالح عمومی کشور را با ارتقاء سطح اختیارات سازمان حفاظت محیط زیست آن کشور حفظ کنند. به نظر میرسد که کره زمین به عنوان محیط زندگی مشترک جهانی، نیازمند قوانین یکپارچه بین المللی است.

نباید فراموش نمود که تقویت آموزش استفاده بهینه از محیط زیست باید در پایه های ابتدائی مدارس کشور پایه گذاری شود تا در ذهن مردم نهادینه شده و از حالت مکانیکی به حالت خودکار در آید. این کتاب در راستای آموزش و یک راهنمای اولیه بر مبنای ایجاد ذهنیت با استفاده از منابع و مآخذ متعددی نگارش شده و امید است که بتواند تاثیر مثبتی در تدوین و اجرای قوانین زیست محیطی ما ایفا نماید.

از ویراستاران علمی و ادبی و همچنین از کلیه دانشجویان و همکارانی که در طی چندین سال در تکمیل و تنظیم این نوشتار با بنده همکاری نموده اند، صمیمانه سپاسگذاری می‌گردد. از همراهی بخش انتشارات دانشگاه ارومیه که امکان چاپ این کتاب را فراهم آوردند قدردانی می‌شود. سپاس نهائی خود را به خانواده خود که با من در این راه همگام بودند تقدیم می‌دارم.

صمد علیپور

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۱	فصل اول/توصیف بازرسی زیست محیطی
۳	مقدمه
۳	توصیف بازرسی زیست محیطی
۴	بازرسی معمولی و ویژه از آن
۵	بازرسی زیست محیطی و ویژگی های آن
۸	سابقه بازرسی زیست محیطی و سایر مرتبطات
۱۲	مقایسه بازرسی (audit) و بازبینی (Reviews)
۱۹	مروری بر دلایل انجام بازرسی زیست محیطی
۲۴	مطابقت با مقررات، مجوزها و استانداردها
۲۴	توان هماهنگی با استانداردهای آینده
۳۱	منافع بازرسی زیست محیطی
۳۳	دیدگاهها و اهداف بازرسی زیست محیطی
۳۵	اعتبار بازرسی زیست محیطی

- ۳۸ استفاده از گزارش بازرسی
- ۳۹ محرمانه بودن گزارش
- ۴۰ نمونه های فرم تعیین بازرسی
- ۴۴ اهداف مهم بررسی زیست محیطی
- ۴۴ نمونه هایی از ادایح زیست محیطی کشورهای مشترک المنافع
- ۴۹ فصل دوم / انواع بازرسی نام زیست محیطی
- ۵۰ تیپ موسسات مورد بازرسی
- ۵۰ سازمانها
- ۵۰ بازرسی سازمانهای دولتی ویژه
- ۵۱ بازرسی آرایش کارگاهی
- ۵۱ بازرسی های زیست محیطی مدیریت
- ۵۱ پروتکل های بازرسی
- ۵۲ بازرسی تکمیلی
- ۵۴ بازرسی برای موسسات مشترک یا متقاضیان وام
- ۶۰ فازهای بازرسی در کشورهای مختلف.

- ۶۰ فازهای بازرسی در آمریکا
- ۶۱ فازهای بازرسی در استرالیا
- ۶۳ نمونه فرمهای مورد استفاده در معادن بزرگ و کوچک
- ۶۴ بازرسی زیست محیطی تجاری
- ۷۱ بازرسی زیست محیطی ابزارهای صنعتی
- ۷۹ فصل سوم/معرفی اجرای بازرسی زیست محیطی
- ۷۹ بازرسی درون سازمانی
- ۸۰ بازرسی برون سازمانی
- ۸۰ بازرسی الزامی قانونی
- ۸۳ انتخاب بازرس
- ۸۳ بازرسان زیست محیطی خارجی
- ۸۶ بازرسان زیست محیطی داخلی
- ۸۸ ملاحظات عملی بازرسی زیست محیطی
- ۹۳ پرسشنامه ارزیابی نیاز به اجرای بازرسی زیست محیطی در یک سازمان
- ۹۵ فصل چهارم/راهنمای اجرای یک بازرسی زیست محیطی

- ۱۰۵ اطمینان از شواهد در بازرسی
- ۱۱۱ توصیه های بازرسی
- ۱۱۵ نمونه ای فرضی از یک اطلاعیه در مورد انجام یک بازرسی
- ۱۱۷ فرم اطلاعات قبل از بازرسی
- ۱۲۰ اطلاعات مواد پسمانده
- ۱۲۲ لیست مدارکی که در بازرسی باید در رد بررسی و مرور قرار گیرد
- ۱۲۶ نمونه یک گزارش بازرسی از کیفیت اجرایی و سایل زیست محیطی یک موسسه
- ۱۳۰ نمونه گزارش تکمیل پرسشنامه مدیریت زیست محیطی
- ۱۵۷ فصل پنجم/ ضرورت بازرسی زیست محیطی یک کارخانه آلوده
- ۱۶۰ مراحل و استراتژی ارزیابی و سیستم بازسازی مناطق آلوده
- ۱۶۱ مراحل ارزیابی در بعضی از کشورها
- ۱۶۱ آمریکا
- ۱۶۲ استرالیا
- ۱۶۵ پی گیری و شناسایی زمین های آلوده
- ۱۶۶ مراحل شناسایی مناطق مشکوک به آلودگی

- ۱۷۲ خای
- ۱۸۴ رتبه بندی شدت آلودگی
- ۱۸۴ تکنولوژی های پاکسازی آلاینش
- ۱۸۵ کنترل آلاینش و انهدام دفنی
- ۱۹۵ لیست مواد . کتربلی در ارزیابی اولیه یک ناحیه آلوده
- ۲۰۰ اقدامات لازم اجرائی در فرآیند تکنولوژی بازسازی و پاکسازی
- ۲۰۶ راهنمای تنظیم گزارش سطح آلود
- ۲۱۶ لایحه اعلام محدوده های آلوده در استان
- ۲۲۴ فعال سازی مناطق با سابقه آلاینش
- ۲۳۳ هدف بازسازی در مناطق با سابقه آلودگی و روشهای آن
- ۲۳۹ فصل ششم/ پروتکل بازرسی
- ۲۴۰ جزئیات پروتکل در ارتباط با موضوع
- ۲۴۱ تیپ های مختلف پروتکل ها
- ۲۴۵ مهارت و تجربه بازرس در اجرای پروتکل های بازرسی
- ۲۷۵ نمونه پرسشنامه موسسه نفتی دمس مور (DAME MOORE) برای بازرسی ابزارآلات نفتی

- ۲۸۹ لیست جمع‌آوری اطلاعات توسط بازرس
- ۲۹۰ لیست سیستم جمع‌آوری آب پسماند
- ۲۹۹ یک نمونه پروتکل ساده بازرسی
- ۳۰۴ ارزیابی کنترل های داخلی توسط موسسه
- فصل هفتم / بهره‌برداران از مانع بازرسی زیست محیطی برای نیل به یک سیستم مدیریت
- ۳۰۷ زیست محیطی پایدار
- ۳۱۰ سیاست زیست محیطی
- ۳۱۸ مانیتورینگ و ارزیابی
- ۳۲۴ کنترل ریزش و راهنمای حالت‌های اضطراری
- ۳۲۸ ارزیابی حوادث زیست محیطی
- ۳۲۹ مدیریت پسماندها
- ۳۳۳ مدیریت کیفیت هوا
- ۳۳۵ مدیریت کیفیت آب
- ۳۳۸ مدیریت کیفیت آمایش زمین
- ۳۴۲ کنترل صوتی

۳۴۴	شکایت ها و روش های مکتوب کردن
۳۴۵	مرور ادواری
۳۵۰	طرحهای بهبود زیست محیطی
۳۵۳	فصل هشت / خود بازرسی زیست محیطی
۳۵۵	راهنمای خود بازرسی
۳۵۸	توصیف فیزیکی اسباب
۳۶۶	مدیریت زیست محیطی
۳۷۳	عکس العمل مواقع اضطراری
۳۷۵	بتائیل خطرات زیست محیطی
۳۷۶	حوادث و ریزش ها
۳۷۷	تیم آموزش دیده یکسازی و تجهیزات
۳۷۷	کمک های اضطراری
۳۷۸	گزارش حادثه
۳۷۹	توصیه های ممانعت کننده از نظر حوادث مشابه
۳۷۹	مدیریت مواد پسماند جامد

۳۸۴ مدیریت مواد پسماند مایع

۳۸۹ مدیریت کیفیت هوا

۳۹۱ کنترل های نظارتی زیست محیطی

۳۹۳ برنامه اقدامات زیست محیطی و جدول زمانی

۳۹۴ دفترنس

www.ketab.ir